

МІЖГАЛУЗЕВА АСОЦІАЦІЯ З РОЗВИТКУ
СИСТЕМ ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ
УКРТЕПЛОКОМУНЕНЕРГО

03035, м. Київ,
Солом'янська площа, 2, оф. 803
тел.: 248-80-29, тел./факс.: 248-80-05
<http://mautke.com.ua>

№ 29 від 18 травня 2021 року

Прем'єр-міністру України
Шмигалю Д.А.

Шановний Денисе Анатолійовичу!

Міжгалузева асоціація з розвитку систем теплопостачання «Укртеплокомуненерго» (далі - Асоціація), до складу якої входять найбільші підприємства комунальної енергетики усіх регіонів України, що виробляють, постачають та/або транспортують теплову енергію, засвідчують Вам свою повагу та повідомляє наступне.

Учасники науково-практичної конференції «Підведення підсумків проведення опалювального сезону 2020/2021рр.», яка відбулася у місті Житомирі 12 травня 2021 р., за участі керівництва міста та області, представників Мінрегіону, Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг, директорів підприємств теплоенергетики усіх регіонів України, науковців, виробників та постачальників енергоефективного обладнання обговорили реальну фінансово-економічну ситуацію, яка має місце сьогодні на підприємствах теплокомуненерго і визнали її надкритичною.

За результатами обговорення, основною проблемою теплопостачальних та теплогенеруючих організацій є постійно зростаюча заборгованість перед постачальником природного газу, за природний газ використаний та його розподіл для виробництва теплової і електричної енергії, надання послуг з централізованого опалення та постачання гарячої води споживачам, зокрема населенню, і яка носить системний та довготривалий характер. Основною причиною формування такої заборгованості, були і є економічно необґрунтовані тарифи на теплову енергію, які протягом останніх років встановлювалися підприємствам теплопостачання НКРЕКП та окремими ОМС, недоліки законодавства та низька платоспроможність населення, спричинена недостатнім рівнем доходів та складною, занадто законтрольованою процедурою нарахування пільг та субсидій.

При цьому тривала криза неплатежів населення за опалення та спожиту гарячу воду, а також збиткові тарифи на теплову енергію, які встановлювалися для теплопостачальних підприємств протягом останніх п'яти років, унеможливили проведення своєчасних розрахунків ТКЕ з постачальником природного газу та операторами ГРМ. Це призвело до численних судових спорів за позовами постачальників природного газу до підприємств щодо стягнення заборгованості та додаткового нарахування неустойки (штрафів, пені), інфляційних нарахувань, процентів річних. Станом на 01.05.2021 р. сума виставлених підприємствам ТКЕ, з боку постачальників газу та операторів ГРМ за його розподіл, штрафних санкцій перевищила 10 млрд грн.

На даний час, проблема розрахунків теплопостачальних підприємств за спожитий ними природний газ задля забезпечення потреб населення зайшла у глухий кут. Тарифи на теплову енергію не переглядаються, борги накопичуються, а газопостачальні організації надсилають повідомлення про відключення від постачання газу теплопостачальним підприємствам, мотивуючи таке рішення несвоєчасністю розрахунків. В результаті таких дій, кінцевий споживач, зокрема населення, не отримує протягом опалювального сезону якісної послуги централізованого опалення та постачання гарячої води.

Більше того, відмова газопостачальних підприємств від постачання природного газу теплопостачальним організаціям, відмова від підписання з ними актів приймання-передачі фактично спожитого цими підприємствами ресурсу газу, призводить до штучного збільшення і без того величезної кредиторської заборгованості цих підприємств, шляхом підміни операцій з постачання газу на операції за наданих послуг балансування. Таким чином, вартість використаного підприємствами газу для потреб населення штучно збільшується втричі, що спричиняє підприємствам колосальні збитки, і як наслідок штрафні санкції, джерела покриття яких відсутні. Підприємства, в таких умовах, починають сплачувати нараховані штрафи, пені, інші нарахування тощо, не маючи можливості сплачувати поточне споживання.

За таких обставин, з метою оздоровлення фінансового стану підприємств теплопостачання, які одночасно є підприємствами критичної інфраструктури і життєзабезпечення, та в багатьох випадках бюджетоутворюючими підприємствами, недопущення зривів при підготовці до нового опалювального сезону 2021-2022рр., Асоціація в попередніх своїх зверненнях пропонувала вжити заходи із внесення змін до діючого законодавства України, направлених на стабілізацію фінансово-економічного стану підприємств ТКЕ, зокрема в частині проведення списання їх

заборгованості перед газопостачальними та газорозподільними підприємствами, встановлення мораторію на нарахування та стягнення з підприємств протягом 5 років штрафних та інших фінансових санкцій, перегляду розмірів відсоткових ставок штрафних та інших фінансових санкцій, які можуть застосовуватись до підприємств теплопостачання, з приведення їх до співрозмірних з тими, які підприємства можуть застосовувати до своїх боржників, а також встановити таким підприємствам економічно-обґрунтовані тарифи на теплову енергію.

Впровадження цих заходів мало і має на меті своєчасність розрахунків таких підприємств за спожитий природний газ та його розподіл в майбутньому, своєчасність виплати заробітної плати, безаварійність та безперервність надання споживачам якісних послуг з опалення та гарячого водопостачання.

Нещодавно підписаний Меморандум про взаєморозуміння щодо врегулювання проблемних питань у сфері централізованого постачання теплової енергії та постачання гарячої води, між Кабінетом Міністрів України та Асоціацією міст України, який із самого початку передбачав необхідність створення умов для стабілізації роботи підприємств теплопостачання показав, що окремі його підписанти абсолютно не зацікавлені в досягненні поставленої Меморандумом мети і своїми діями, при повній мовчазній згоді та не втручанні владних структур, продовжують погіршувати ситуацію у галузі теплопостачання та ставлять її підприємства на межу виживання. Це в першу чергу стосується державного підприємства, монополіста з газопостачання НАК «Нафтогаз України» та приватних регіональних обласних газорозподільних компаній (далі - оператори ГРМ, облгаз), про діяльність яких у Меморандумі не згадано жодним словом. Вдало скориставшись недоліками у чинному законодавстві (Закони України «Про житлово-комунальні послуги», «Про теплопостачання», «Про ринок природного газу», «Кодекс газорозподільчих мереж», «Правила постачання природного газу» та ін.), затримкою підписання Президентом України прийнятого Верховною Радою України ще 03.12.2020 р. Закону України №1060 «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань у сфері надання житлово-комунальних послуг») і у зв'язку з цим, неможливістю, особливо протягом останніх 2-х років, прийняття та застосування підприємствами теплокомуненерго економічно обґрунтованих тарифів на теплову енергію і відповідно вчасно розраховуватися за спожитий природний газ та його розподіл, НАК «Нафтогаз України» та газорозподільні підприємства в останній час розгорнули масштабну кампанію проти підприємств ТКЕ з припинення газопостачання котелень

цих підприємств, які виробляють теплову енергію для всіх категорій споживачів, 80% яких є населення, та нарахуванням астрономічних штрафних фінансових санкцій на штучно створену **ДЕРЖАВОЮ** заборгованість підприємств ТКЕ.

Такі не дружні, не партнерські дії керівництва газопостачальних та газорозподільних компаній у відношенні до теплопостачальних підприємств є свідомими та чітко організованими і мають за мету досягнення паралічу фінансово-економічної та господарської діяльності ТКЕ, відключення котелень від газопостачання в зимовий період, перебоїв у сталому забезпеченні тепловою енергією споживачів, аварійним ситуаціям, і відповідно невдоволення та недовіри населення до влади, зниження її рейтингових та іміджевих показників, страйків, різного роду заворушень та актів непокори. В таких діях газопостачальників та операторів ГРМ Асоціація вбачає посягання на державний суверенітет держави та на її енергетичну безпеку і вважає за необхідне терміново розглянути це питання на найближчому засіданні РНБО.

Учасниками конференції також відзначено, що рішення Уряду про припинення дії ПСО з 20 травня 2021 р. і перехід підприємств ТКЕ на роботу в умовах відкритого ринку газу, без вирішення питання реструктуризації чи списання заборгованості теплопостачальників за спожитий природний газ (понад 50 млрд грн станом на 01.05.2021 р.), є абсолютно непідготовленим і призведе до зупинки роботи ТКЕ в найближчі місяці і відповідно до неможливості вчасно розпочати новий опалювальний сезон.

Враховуючи чинну, вкрай напружену ситуацію, яка має місце в колективах підприємств теплопостачання, через бездіяльність владних структур з вирішення нагальних питань галузі та з метою недопущення зриву підготовки і початку нового опалювального сезону 2021-2022 рр., одноголосним рішенням учасників конференції створено Організаційний комітет з підготовки та проведення мирних акцій протесту в складі представників Міжгалузевої асоціації «Укртеплокомуненерго», Асоціації міст України та ЦК Профспілки, які плануються провести в найближчі місяці.

Асоціація «Укртеплокомуненерго» неодноразово зверталася до Президента України, Верховної Ради України, Кабінету міністрів України з пропозиціями та шляхами щодо врегулювання надзвичайного стану в галузі. Однак жодного питання не вирішено, має місце постійне пересилання звернень Асоціації на Мінрегіон, який намагається вирішити ці проблеми, але за відсутності достатніх повноважень, зробити це не може. При цьому

Уряд країни самоусунувся від вирішення проблем, переклавши їх на органи місцевого самоврядування.

Враховуючи викладене, просимо Вас, шановний Денисе Анатолійовичу, в черговий раз надати доручення відповідним ЦОВВ, НКРЕКП, та іншим органам виконавчої влади щодо:

1. Розгляду питання віднесення підприємств теплопостачання до окремого переліку підприємств, для яких передбачити встановлення окремого порядку визначення ціни на газ та внести відповідні зміни до Постанови КМУ від 19.10.2018р. №867;

2. Визнання, такою, що втратила чинність ПКМУ від 18.06.2014 р. №217 та інших постанов у разі необхідності;

3. Просити НКРЕКП внести зміни до :

а) Кодексу газорозподільних мереж, вилучивши з нього п.4 глави 5 розділу VI;

б) Правил постачання природного газу, в частині накладання на підприємства штрафних санкцій та проведення попередньої оплати за розподіл природного газу і оплати розподілу природного газу за фактично спожиті обсяги (до Методики, що діяла до 01.01.2020р.);

в) Правил користування електричною енергією, в частині накладання на підприємства штрафних санкцій та проведення попередньої оплати за електричну енергію;

г) за необхідністю і до інших постанов НКРЕКП.

Також вважаємо за доцільне :

1. Провести повну ліквідацію НАК «Нафтогаз України», як такої, що в умовах роботи ринку природного газу не виконує жодних завдань необхідних для його функціонування та є по суті фінансовим посередником між ПАТ «Укргазвидобуванням», Українською енергетичною біржою та споживачами природного газу;

2. Терміново розробити та прийняти Закон України про передачу розподільчих газових мереж з балансу операторів ГРМ на баланс та в управління місцевих територіальних громад, що дозволить покращити їх технічний стан та експлуатаційну придатність та суттєво зменшити тарифи на розподіл природного газу;

3. Внести зміни до Законів України Про теплопостачання, Про питну воду, Про житлово-комунальні послуги, Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання, Про ринок електроенергії, Про ринок природного газу, Кодекси газорозподільних мереж та інші спеціальні закони України, в частині повного проведення перегляду величин штрафних санкцій, які можуть накладатися на боржників із числа підприємств ЖКГ, з урахуванням

розміру штрафних санкцій, які підприємство ЖКГ боржник може застосувати до своїх контрагентів;

4. З метою забезпечення стабілізації фінансово-господарської діяльності ТКЕ в умовах вільного ринку газу, не допустити зриву початку нового опалювального сезону, просимо вирішити питання реструктуризації або списання заборгованості ТКЕ за спожитий природний газ, питання компенсації різниці в тарифах, сума якої на сьогодні перевищує 28 млрд грн, для чого звернутися до ВРУ з проханням прийняття відповідних зареєстрованих законопроектів, зокрема 3508, 3800-1;

5. Повторно розглянути пропозиції Асоціації, направлені на адресу КМУ попередніми зверненнями, зокрема Дорожню карту виходу підприємств галузі з кризи, яка на жаль залишилася поза увагою Уряду.

З повагою,

**Президент Міжгалузевої асоціації
«Укртеплокомуненерго»**

— А.А. Блащук